

Αθήνα, 24 Απριλίου 2015
Αριθ. Πρωτ. Φ. 1300.2/16114/2015
Πληρ. κα Μαρία Γιαννακουλοπούλου

Προς το
Υπουργείο Παραγωγικής
Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος Ενέργειας
Γραφείο Υπουργού
Αμαλιάδος 17
Αθήνα

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Στο πλαίσιο εξέτασης αναφορών¹, σχετικά με περιπτώσεις διεκπεραίωσης υποθέσεων που υπήχθησαν στις προγενέστερες του ν. 4178/2013 διατάξεις περί τακτοποίησης αυθαίρετων, ο Συνήγορος του Πολίτη διαπίστωσε την αδυναμία εφαρμογής της διαδικασίας περί διόρθωσης ή επιστροφής προστίμων, όπου αυτό απαιτείτο. Η αδυναμία αυτή οφείλεται στην καθυστέρηση έκδοσης της εκ της παραγράφου 9 του άρθρου 30 του ν. 4178/2013 προβλεπόμενης Υπουργικής Απόφασης².

Επί του προκειμένου θα θέλαμε ενδεικτικά να σας ενημερώσουμε ότι από την εξέταση μίας εκ των προρρηθισίων αναφορών προέκυψε ότι, ο ενδιαφερόμενος πολίτης, καίτοι προέβη αρχικά στην ολοκλήρωση της διαδικασίας τακτοποίησης αυθαιρέτου με τον ν. 4014/2011 (για την οποία δηλώνει ότι πλήρωσε 2.128,90 ευρώ) και εν συνεχεία στην ένταξη του ιδίου αυθαιρέτου στις διατάξεις του ν. 4178/2013, [για την οποία δηλώνει ότι πλήρωσε, (λόγω αναπηρίας 80%) 688,27 ευρώ], το αίτημά του για την επιστροφή της καταβληθείσας διαφοράς έλαβε αρμοδίως την παρακάτω απάντηση:

« Σε απάντηση του ανωτέρω (α) σχετικού εγγράφου .....σας γνωρίζουμε ότι στην παρ. 9 του άρθρου 30 του ν. 4178/2013, προβλέπεται η έκδοση Υπουργικής Απόφασης η οποία θα καθορίσει « κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διεκπεραίωση των υπαγωγών που έχουν πραγματοποιηθεί με προγενέστερες του παρόντος διατάξεις» καθώς και τις

¹ Σχετ. οι υπ'αρ. 170161/2013, 188958/2014, 195206/2014 και 197562/2015 αναφορές.

² Με την εν λόγω διάταξη «...καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διεκπεραίωση των υπαγωγών που έχουν πραγματοποιηθεί με προγενέστερες του παρόντος διατάξεις και καθορίζονται επίσης, οι περιπτώσεις και η διαδικασία διορθώσεων ή επιστροφής προστίμων όπου απαιτείται.».

περιπτώσεις και τη διαδικασία «διορθώσεων ή επιστροφής προστίμων όπου απαιτείται.». Η προαναφερόμενη Υπουργική Απόφαση δεν έχει ακόμη εκδοθεί. Μέχρι την έκδοση της εν λόγω Υπουργικής Απόφασης και ελλείψει σχετικού νομοθετικού πλαισίου, δεν είναι δυνατή η επιστροφή ποσού ειδικού προστίμου αυθαίρετου.»³

Με τα δεδομένα αυτά επειδή, επί τη βάση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου:

α) Σύμφωνα με το Κεφάλαιο Α' του νόμου 4178/13⁴, παρεσχέθη η δυνατότητα μεταφοράς στις διατάξεις του εν λόγω νόμου και των δηλώσεων του νόμου 4014/2011(ΦΕΚ 174 Α' 08-08-2013)

β) Δια της υπ' αριθ. 2254/30-8-2013 Υπουργικής Απόφασης ΥΠΕΚΑ (ΦΕΚ 2184 Β' / 5-9-2013) καθορίστηκε η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής των απαραίτητων δικαιολογητικών για την υπαγωγή στο άρθρο 24 του ν. 4178/2013 και για τις δηλώσεις του νόμου 4014/2011.

γ) Σύμφωνα με τις εκ της υπ'αρ. 3/2013/ οικ. 54373/01-10-2013 Εγκύκλιου ΥΠΕΚΑ δοθείσες οδηγίες – διευκρινήσεις σχετικά με την εφαρμογή του νόμου 4178/2013:

« Β. - Εν όψει της ενεργοποίησης του ηλεκτρονικού συστήματος για τη διαδικασία μεταφοράς των στοιχείων δηλώσεων υπαγωγής κατά τις διατάξεις του Ν.4014/2011 στο ηλεκτρονικό σύστημα σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4178/2013, σε συνδυασμό με το άρθρο 30 του Ν.4178/2013 σας αναφέρουμε τα ακόλουθα :

1. - Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 4178/13 ορίζεται :

Για τις ολοκληρωμένες πράξεις υπαγωγής για τις οποίες έχει καταβληθεί το σύνολο του προστίμου και έχει περαιωθεί η διαδικασία αυτομάτως ή μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου εκδίδεται πράξη ολοκλήρωσης της υπαγωγής κατά τις διατάξεις του Ν.4178/2013.

*Ειδικότερα, για πράξεις υπαγωγής για τις οποίες έχουν υποβληθεί όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και σχέδια και έχει καταβληθεί και το σύνολο του προστίμου, καταρχάς, μετά από αίτημα του ενδιαφερομένου ή και αυτομάτως (όταν γίνει σχετική προσαρμογή στο πληροφοριακό σύστημα) εκδίδεται πράξη υπαγωγής κατά τις ειδικότερες διατάξεις του Ν.4178/2013. Σε περιπτώσεις όπου από την μεταφορά των στοιχείων το πρόστιμο που υπολογίζεται με το νέο νόμο είναι μεγαλύτερο από αυτό της ολοκληρωμένης πράξης υπαγωγής δεν καταβάλλεται το επιπλέον ποσό και εκδίδεται βεβαίωση πράξης ολοκλήρωσης της υπαγωγής σύμφωνα με το ποσό που έχει υπολογιστεί και καταβληθεί. **Προσεχώς με***

³ Σχετ. το υπ' αρ. 5371/06-02-2015 έγγραφο της Δ/σης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών & Αδειοδοτήσεων του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος- Ενέργειας (αντίγραφο του οποίου επισυνάπτεται στο παρόν έγγραφο).

⁴ «Αντιμετώπιση της Αυθαίρετης Δόμησης – Περιβαλλοντικό Ισοζύγιο και άλλες διατάξεις»

υπουργική απόφαση θα καθοριστούν οι περιπτώσεις και η διαδικασία τυχόν επιστροφής προστίμων όταν το πρόστιμο που υπολογίζεται σύμφωνα με το νέο νόμο είναι μικρότερο του ποσού που έχει καταβληθεί για την ολοκληρωμένη πράξη υπαγωγής. ...⁵»

δ) Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 4178/2013 «Η προθεσμία υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος νόμου για τις κατηγορίες 1,2,4 και 5 του άρθρου 9 λήγει με την πάροδο δεκαοκτώ (18) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος»

ε) Σύμφωνα με το άρθρο 1 της υπ'αρ. οικ. 60069/29-12-2014 Κοινής Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ 3534/Β'/30-12-2014), η προθεσμία υπαγωγής στις διατάξεις του Ν. 4178/2013⁶ παρατάθηκε για δώδεκα (12) μήνες από την λήξη της προβλεπόμενης στο άρθρο 28 του Ν. 4178/2013 προθεσμίας, δηλαδή λήγει την **8η-2-2016**.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- Παρά τα εκ της υπό στοιχείο (γ) σημείου του παρόντος εγκυκλίου αναφερόμενα, ακόμη και σήμερα η επίμαχη Υπουργική Απόφαση δεν έχει ακόμη εκδοθεί.
- Εκ της εν προκειμένω εμπειρίας του Συνηγόρου του Πολίτη, υπάρχουν πλείστες περιπτώσεις πολιτών που εν μέσω των δυσμενών συνεπειών που έχει επιφέρει η οικονομική κρίση, αναμένουν εναγωνίως την έκδοση της εν λόγω Υπουργικής Απόφασης.

Επί τη βάσει των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου και ειδικότερα της αρχής της χρηστής διοίκησης και της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι η άμεση έκδοση και εφαρμογή της εκ της παραγράφου 9 του άρθρου 30 του ν. 4178/2013 προβλεπόμενης Υπουργικής Απόφασης, αποτελεί κρίσιμο ζήτημα.

Εν αναμονή της ανταπόκρισής σας, σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία.

Με τιμή

Καλλιόπη Σπανού

Συνήγορος του Πολίτη

⁵ Η επισήμανση έχει γίνει από την Αρχή

⁶ Όσον αφορά τις κατηγορίες 1, 2, 4 και 5 του άρθρου 9 του Ν. 4178/2013

Κοιν.:

Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης
Περιβάλλοντος – Ενέργειας
Γεν. Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού
Περιβάλλοντος
Γενική Δ/ση Πολεοδομίας
Δ/ση Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών
Κανονισμών & Αδειοδοτήσεων
Μεσογείων & Τρικάλων 36
11526 Αθήνα

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2017
Αριθ. Πρωτ. Φ. 1300.2/3826/2017
Πληροφορίες: Γραμματεία Κύκλου Ποιότητας Ζωής
☎ 213 1306 664, 213 1306 693

Προς το
Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γραφείο Υπουργού
Αμαλιάδος 17
Αθήνα

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Στο πλαίσιο εξέτασης αναφορών⁷ με αντικείμενο τη διεκπεραίωση υποθέσεων που υπήχθησαν στις προγενέστερες του Ν. 4178/2013 διατάξεις περί τακτοποίησης αυθαίρετων, ο Συνήγορος του Πολίτη διαπίστωσε την αδυναμία εφαρμογής της διαδικασίας διόρθωσης ή επιστροφής προστίμων, λόγω καθυστέρησης έκδοσης της εκ της παραγράφου 9 του άρθρου 30 του ανωτέρω νόμου προβλεπόμενης Υπουργικής Αποφάσεως⁸.

Ως εκ τούτου, η Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη», επικαλούμενη τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου και ειδικότερα της αρχής της χρηστής διοίκησης και της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, δια του υπ' αριθ. Φ.1300.2/16114/24-04-2015 εγγράφου της⁹, σας επεσήμανε την κρισιμότητα του ζητήματος.

Κατόπιν των ανωτέρω και επειδή:

- α)** Ο νόμος 4178/13¹⁰ (ΦΕΚ 174/Α/08-08-2013), παρέχει τη δυνατότητα μεταφοράς στις διατάξεις του και των δηλώσεων του νόμου 4014/2011(ΦΕΚ 174 Α' 08-08-2013).
β) Δια της υπ' αριθ. 2254/30-8-2013 Υπουργικής Αποφάσεως ΥΠΕΚΑ (ΦΕΚ 2184 Β' / 5-9-2013) καθορίστηκε η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής των απαραίτητων δικαιολογητικών για την υπαγωγή στο άρθρο 24 του Ν. 4178/2013 και για τις δηλώσεις του νόμου 4014/2011.
γ) Σύμφωνα με τις εκ της υπ' αριθ. 3/2013/ οικ. 54373/01-10-2013 Εγκυκλίου ΥΠΕΚΑ δοθείσες οδηγίες – διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή του νόμου 4178/2013:

« Β. - Εν όψει της ενεργοποίησης του ηλεκτρονικού συστήματος για τη διαδικασία μεταφοράς των στοιχείων δηλώσεων υπαγωγής κατά τις διατάξεις του Ν.4014/2011 στο ηλεκτρονικό σύστημα σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4178/2013, σε συνδυασμό με το άρθρο 30 του Ν.4178/2013 σας αναφέρουμε τα ακόλουθα :

2. - Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 4178/13 ορίζεται :

Για τις ολοκληρωμένες πράξεις υπαγωγής για τις οποίες έχει καταβληθεί το σύνολο του προστίμου και έχει περαιωθεί η διαδικασία αυτομάτως ή μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου εκδίδεται πράξη ολοκλήρωσης της υπαγωγής κατά τις διατάξεις του Ν.4178/2013.

Ειδικότερα, για πράξεις υπαγωγής για τις οποίες έχουν υποβληθεί όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και σχέδια και έχει καταβληθεί και το σύνολο του προστίμου, καταρχάς, μετά από αίτημα του ενδιαφερομένου ή και αυτομάτως (όταν γίνει σχετική προσαρμογή στο πληροφοριακό σύστημα) εκδίδεται πράξη υπαγωγής κατά τις ειδικότερες διατάξεις του Ν.4178/2013. Σε περιπτώσεις όπου από την μεταφορά των στοιχείων το πρόστιμο που υπολογίζεται με το νέο νόμο είναι μεγαλύτερο από αυτό της ολοκληρωμένης πράξης

⁷ Ήτοι οι υπ' αριθ. 188958/2014, 195206/2015, 197562/2015, 202789/2015, 211603/2016, 221360/2016, 221542/2016 και 222305/2016 αναφορές.

⁸ Με την εν λόγω διάταξη «...καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διεκπεραίωση των υπαγωγών που έχουν πραγματοποιηθεί με προγενέστερες του παρόντος διατάξεις και καθορίζονται επίσης, οι περιπτώσεις και η διαδικασία διορθώσεων ή επιστροφής προστίμων όπου απαιτείται.».

⁹ Αντίγραφο του οποίου επισυνάπτεται στο παρόν έγγραφο.

¹⁰ Κεφάλαιο Α : «Αντιμετώπιση της Αυθαίρετης Δόμησης – Περιβαλλοντικό Ισοζύγιο και άλλες διατάξεις»

υπαγωγής δεν καταβάλλεται το επιπλέον ποσό και εκδίδεται βεβαίωση πράξης ολοκλήρωσης της υπαγωγής σύμφωνα με το ποσό που έχει υπολογιστεί και καταβληθεί. Προσεχώς με υπουργική απόφαση θα καθοριστούν οι περιπτώσεις και η διαδικασία τυχόν επιστροφής προστίμων όταν το πρόστιμο που υπολογίζεται σύμφωνα με το νέο νόμο είναι μικρότερο του ποσού που έχει καταβληθεί για την ολοκληρωμένη πράξη υπαγωγής. ...¹¹»

δ) Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 4178/2013 «Η προθεσμία υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος νόμου για τις κατηγορίες 1,2,4 και 5 του άρθρου 9 λήγει με την πάροδο δεκαοκτώ (18) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος»

ε) Δια της υπ' αριθ. οικ. 60069/2014 Κοινής Υπουργικής Αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΦΕΚ 3534/Β'/30-12-2014), η προθεσμία υπαγωγής στις διατάξεις του Ν. 4178/2013¹² παρατάθηκε για δώδεκα (12) μήνες από την λήξη της προβλεπόμενης στο άρθρο 28 του Ν. 4178/2013 προθεσμίας, δηλαδή έληγε την **8η-2-2016**.

στ) Δια της υπ' αριθ. οικ. 4570/01-02-2016 Κοινής Υπουργικής Αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ 201/Β'/05-02-2016), η προθεσμία υπαγωγής στις διατάξεις του Ν. 4178/2013¹³ παρατάθηκε για οκτώ (8) μήνες από την λήξη της προβλεπόμενης στο άρθρο 28 του Ν. 4178/2013 προθεσμίας, όπως αυτό είχε τροποποιηθεί και ίσχυε, δηλαδή έληγε την **08-10-2016**.

ζ) Δια της υπ' αριθ. οικ. 47926/05-10-2016 Κοινής Υπουργικής Αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΦΕΚ 3232/Β'/07-10-2016), η προθεσμία υπαγωγής στις διατάξεις του Ν. 4178/2013¹⁴ παρατάθηκε για τέσσερις (4) επιπλέον μήνες από την λήξη της προβλεπόμενης στο άρθρο 28 του Ν. 4178/2013 προθεσμίας, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει, δηλαδή λήγει την **08-02-2017** «...με την πάροδο συνολικά σαράντα δύο (42) μηνών από τη δημοσίευση του Ν. 4178/2013.»

η) Εκ της σχετικής ενημερώσεως και της Αρχής, σχεδιάζεται η εκ νέου παράταση της εν λόγω προθεσμίας υπαγωγής στον Ν. 4178/2013 με νέα καταληκτική ημερομηνία την 08-05-2017.

θ) Παρά τα αναφερόμενα στην υπ' αριθ. 3/2013/ οικ. 54373/01-10-2013 Εγκύκλιο ΥΠΕΚΑ¹⁵ και την κατά τα ανωτέρω παράταση της προθεσμίας υπαγωγής στις διατάξεις του Ν. 4178/2013, η επίμαχη Υπουργική Απόφαση δεν έχει ακόμη εκδοθεί.

Επανερχόμεθα στο υπ' αριθ. Φ 1300.2/16114/24-04-2-15 έγγραφό μας και λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη ότι:

- Η εν λόγω Υπουργική Απόφαση δύναται να εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση και μόνο του Ν. 4178/2013.

- Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 110 του νομοσχεδίου για τον έλεγχο και την προστασία του δομημένου περιβάλλοντος:

« 1. Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργείται το κεφάλαιο Α του Ν. 4178/2013 καθώς και κάθε διάταξη που ρυθμίζει ζητήματα του παρόντος νόμου με την επιφύλαξη των οριζομένων στον παρόντα νόμο.»

¹¹ Η επισήμανση έχει γίνει από την Αρχή.

¹² Όσον αφορά τις κατηγορίες 1, 2, 4 και 5 του άρθρου 9 του Ν. 4178/2013

¹³ Όσον αφορά τις κατηγορίες 1, 2, 4 και 5 του άρθρου 9 του Ν. 4178/2013

¹⁴ Όσον αφορά τις κατηγορίες 1, 2, 4 και 5 του άρθρου 9 του Ν. 4178/2013

¹⁵ Σχετ. το υπό στοιχείο (γ) σημείο του παρόντος.

Παρακαλούμε, εκ νέου, για την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας δια της έκδοσης της εκ της παραγράφου 9 του άρθρου 30 του Ν. 4178/2013 προβλεπόμενης Υπουργικής Αποφάσεως.

Εν αναμονή της εν προκειμένω ανταπόκρισής σας, σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία.

Με τιμή

Ανδρέας Ι. Ποπτάκης

Συνήγορος του Πολίτη

Κοιν.:

Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γενική Δ/ση Πολεοδομίας
Δ/ση Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών
Κανονισμών & Αδειοδοτήσεων
Μεσογείων & Τρικάλων 36
11526 Αθήνα